

Obsah

Předmluva.....	9
I. K univerzálnímu významu klavíru	10
II. Hudba období baroka	15
1. Estetické základy a afektivní teorie v hudbě.....	16
2. K počátkům klavírní tvorby v Itálii.....	19
3. Umění Frescobaldiho a následovníků.....	21
4. Rozvoj barokních instrumentálních forem. Podíl tvorby pro klávesové nástroje	24
4.1 Vznik suity	24
4.2 Vznik fugy.....	26
4.3 Vznik sonáty	27
III. Domenico Scarlatti (1683–1757).....	29
IV. Georg Friedrich Händel (1685–1759)	34
V. Johann Sebastian Bach (1685–1750).....	37
1. Shrnutí Bachova významu pro vývoj hudby.....	51
2. Bachovi synové na úsvitu nového slohu.....	51
VI. Osvícenství a klasicismus	55
1. Historicko-estetické zásady	55
2. Instrumentální hudba klasicismu.....	57
3. Český klavírní klasicismus doma a v cizině	58
VII. Vídeňské trojhvězdy.....	76
1. Joseph Haydn (1732–1809).....	76
2. Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)	80

2.1 Klavírní sonáty.....	82
2.2 Klavírní koncerty.....	86
3. Ludwig van Beethoven (1770–1827).....	92
3.1 32 klavírních sonát.....	94
3.2 Variace.....	105
3.3 Beethovenovy klavírní koncerty.....	106
3.4 K Beethovenovým koncepcím expozičního myšlení.....	110
4. Beethovenovi současníci.....	114
VIII. Romantismus.....	118
1. Historicko-estetické základy.....	118
2. Raný německý romantismus.....	120
2.1 Carl Maria von Weber (1786–1826).....	121
2.2 Franz Schubert (1797–1828).....	122
2.3 Robert Schumann (1810–1856).....	128
2.4 Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809–1847).....	135
3. Fryderyk Chopin (1810–1849).....	136
4. Edvard Hagerup Grieg (1843–1907).....	144
IX. Vývoj klavírní tvorby v novoromantismu.....	146
1. Franz Liszt (1811–1886).....	146
1.1 Vrcholná klavírní díla Franze Liszta.....	155
X. Klasicko-romantická syntéza Johannese Brahmse (1833–1897).....	159
1.1 Sonáty.....	161
1.2 Variační cykly.....	164
1.3 Klavírní koncerty.....	165
XI. Česká klavírní tvorba v romantismu.....	169
1. Bedřich Smetana (1824–1884).....	169
1.1 Tvorba se zaměřením k artifiční oblasti.....	171
2. Antonín Dvořák (1841–1904) v klavírní tvorbě.....	179
3. Zdeněk Fibich (1850–1900).....	187
4. Josef Bohuslav Foerster (1859–1951).....	188
XII. Francouzský klavírní romantismus.....	189
XIII. Ruský klavírní romantismus.....	199
1. Anton Rubinstein (1829–1894).....	200
2. Mocná hrstka.....	200
3. Petr Iljič Čajkovskij (1840–1893).....	203
4. Alexandr Glazunov a současníci.....	205
5. Sergej Vasiljevič Rachmaninov (1873–1943).....	206
XIV. Pozdní romantikové v klavírních skladbách.....	210
1. Richard Strauss (1864–1949).....	210
1.2 Max Reger (1873–1916).....	211

1.3	Ferruccio Busoni (1866–1924)	212
1.4	Eugen d'Albert (1864–1932)	212
1.5	Z dalších hudebních kultur (výběr klavírních skladeb)	212
2.	Perspektivy Alexandra Nikolajeviče Skrjabin (1872–1915) na přelomu století	214
3.	Klavír ve stylových proměnách Karola Szymanowského (1882–1937)	221
3.1	Sonáty pro klavír	225
4.	Ottorino Respighi (1879–1936)	230
XV.	Impresionismus v klavírní tvorbě	232
1.	Claude Debussy (1862–1918)	233
2.	Maurice Ravel (1875–1937)	238
3.	Manuel de Falla (1876–1946)	243
XVI.	Zakladatelé české moderní hudby z Dvořákovy školy	245
1.	Vítězslav Novák (1870–1949)	245
2.	Klavír v díle Josefa Suka (1874–1935)	253
3.	Oskar Nedbal (1874–1930)	259
XVII.	Klavírní technika 20. století	261
1.	Leoš Janáček (1854–1928) v klavírní tvorbě	261
2.	Klavír v tvorbě Igora Stravinského (1882–1971)	269
3.	Progresivní pojetí klavíru Bély Bartóka (1881–1945)	273
3.1	Bartók jako klavírní pedagog	279
4.	Klavírní tvorba Sergeje Prokofjeva (1891–1953)	280
4.1	Klavírní sonáty	282
4.2	Klavírní koncerty	285
5.	Klavír v díle Dmitrije Šostakoviče (1906–1975)	289
6.	Aram Chačaturjan (1903–1978)	294
XVIII.	Klavír v expresionismu Arnolda Schönberga a II. vídeňské školy	297
1.	Arnold Schönberg (1874–1951)	297
2.	Alban Berg (1885–1935)	301
3.	Anton von Webern (1883–1945)	301
4.	Ernst Křenek (1900–1991)	302
XIX.	Eric Satie a Pařížská Šestka	303
1.	Eric Satie (1866–1925)	303
2.	Pařížská Šestka	305
2.1	Francis Poulenc (1899–1963)	306
2.2	Arthur Honegger (1892–1955)	309
2.3	Darius Milhaud (1892–1974)	310
XX.	Nová věcnost v Německu a klavír Paula Hindemitha (1895–1963)	312
XXI.	Poslední neoklasik Benjamin Britten (1913–1976) a jeho klavírní přínos	319

XXII. Mladá Francie a Olivier Messiaen (1908–1992)	323
1. Olivier Messiaen	323
2. André Jolivet (1905–1974)	329
3. Henri Dutilleux (1916–2013)	330
XXIII. Podíl klavíru v polské Nové hudbě	331
XXIV. Přínos skladatelů USA pro moderní klavírní tvorbu.....	334
XXV. Česká klavírní tvorba 20. století	340
1. Z mistrovské třídy Vítězslava Nováka	341
2. Ze Sukovy mistrovské třídy.....	345
2.1 Bohuslav Martinů (1890–1959)	345
2.2 Jaroslav Ježek (1906–1942)	352
3. Z kompoziční třídy J. B. Foerstra	356
XXVI. Slovenská klavírní tvorba první poloviny 20. století.....	358
Shrnutí.....	364
Poznámka autorů	366
Summary	367
Výběr literatury	369
Jmenný rejstřík	378